

Bo Christensen
Sandvej 8
6430 Nordborg

Landzonetilladelse til at anlægge en ny sø på matr.nr. 17a Svenstrup, Svenstrup og dispensation til at oprense en eksisterende sø på samme matrikel.

Lodsejer Bo Christensen har i forbindelse med rejsning af skov ansøgt om tilladelse til at anlægge en ny sø på ca. 900 m² på matr.nr. 17a Svenstrup, Svenstrup. Samtidig er der søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning af en eksisterende sø på matriklen.

Afgørelse

Sønderborg Kommune giver landzonetilladelse til som ansøgt at anlægge en ny sø på matr.nr. 17a Svenstrup, Svenstrup. Landzonetilladelsen gives i henhold til § 35 stk. 1 i planloven¹ om ændret anvendelse af ubebygget areal i landzone. Oversigtskort over placeringen ses på figur 2 og 3 og i bilag 1.

Der gives samtidig dispensation fra naturbeskyttelseslovens² § 3 til at oprense en eksisterende sø på samme matrikel. Beliggenheden af søgen ses på figur 2. Kommunen dispenserer, i forhold til naturbeskyttelseslovens § 65 stk. 2.

Vilkår

Tilladelsen og dispensationen gives på følgende vilkår:

Anlæggelse af ny sø:

1. Søen skal anlægges som ansøgt med flade brinker med en hældning på 1:5.
2. Det opgravede materiale udspreddes i et lag på højst 50 cm på driftsarealet omkring søen.
3. Søen etableres med en størrelse inkl. bredzone på maksimalt 900 m² og en maksimal dybde i midt zonen på 1-2 m.
4. Bredderne udformes, så de er afrundede og flade.

Oprensning af eksisterende sø:

5. Oprensningen skal foretages i perioden fra 1. oktober til 15. marts af hensyn til dyre- og plantelivet i søen.
6. Bredvegetation i form af vand- og bredplanter, samt vedplanter i den nordlige 1/3 af søen og på de nordlige brinker skal bevares af hensyn til diversiteten i søen på kort sigt.

Afdeling Vand og Natur

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00

E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk

¹ LBK nr. 572 af 29/05/2024 – Bekendtgørelse af lov om planlægning

² LBK nr. 927 af 28/06/2024 – Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse

7. Der må ikke suges/graves i fast bund. Der skal sikres mindst muligt påvirkning af søens egentlige bund. Vandhullets udformning må ikke ændres ved oprensningen, og bund og bredder skal efterlades jævnt skrånende.
8. At det oprensede materiale lægges udenfor jord, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og evt. på marken i så god afstand til søen at der ikke sker tilbageløb af næringsrigt bundmateriale til søen.

For begge søer:

9. Der må ikke opsættes redeguse.
10. Der må ikke udsættes fisk, ænder eller krebs i søen eller udplantes vand- eller sumpplanter.
11. Der må ikke udsås frø i og ved vandhullet i forbindelse med oprensningen.
12. Maskinarbejde skal gennemføres miljømæssigt forsvarligt, sådan at der bl.a. ikke sker udslip/nedsivning af emulsioner eller lign. til omgivelserne. Der må kun anvendes godkendte miljøvenlige og biologisk nedbrydelige hydraulikolier og smørelolier mv. på anvendte maskiner.
13. Sønderborg Kommune skal orienteres på natur@sonderborg.dk, når søen er etableret.

Tilladelsen bliver offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside:

Høringer og afgørelser | Sønderborg Kommune den 26. marts 2026. Du må ikke udnytte tilladelsen, før klagefristen er udløbet den 23. april 2026 kl. 23.59 (se klagevejledning på sidste side).

Hvis kommunen modtager klager over afgørelsen, må landzonetilladelsen og dispensationen ikke udnyttes, før klagenævnet har afgjort sagen. Modtager vi en klage, får du besked med det samme. Hører du ikke fra os efter klagefristens udløb, har vi ikke modtaget klager.

Du skal være opmærksom på, at denne afgørelse kun er givet i forhold til planloven og naturbeskyttelsesloven. Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 5 år den er meddelt og dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 3 år efter, at den er meddelt.

Lovgrundlag

Det ansøgte ligger i landzone og din ansøgning om en ny sø kræver tilladelse efter bestemmelserne i planlovens § 35, stk. 1. Din ansøgning om oprensning af den eksisterende sø kræver en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Begrundelse for afgørelsen

Sønderborg Kommune vurderer i den konkrete sag, at den ansøgte nye sø har en udformning, placering og anvendelse, der gør, at projektet ikke er i strid med kommunens praksis, naboindsigelse og de hensyn vi som myndighed skal varetage.

Samtidig er det kommunens vurdering, at tilstanden i den eksisterende sø tilstand kan forbedres med en skånsom oprensning, under forudsætning af de stillede vilkår, der skal beskytte det eksisterende liv og naturværdi i søen.

Tilladelsen er givet på betingelse af, at det ansøgte projekt udføres i overensstemmelse med:

- Projektmateriale med tilhørende beskrivelse, samt vilkår.

Redegørelse for det ansøgte projekt

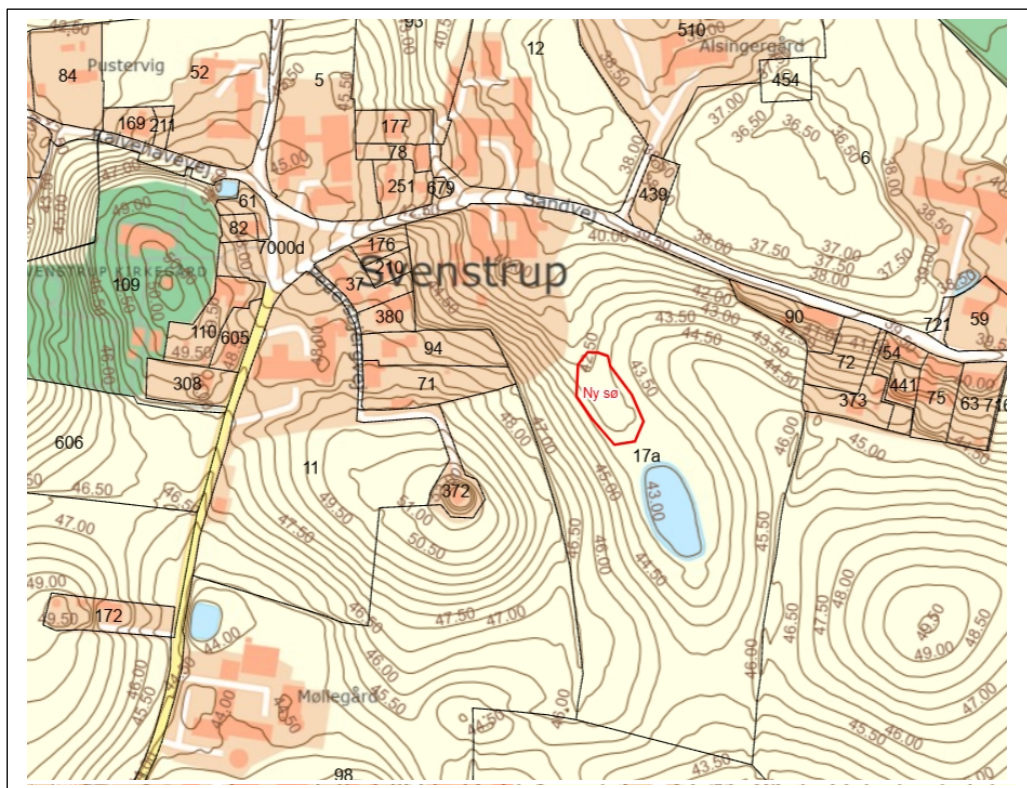
Liebhaber Skovfogeden ved Helle Sørensen har d. 3. november 2025 på vegne af dig som lodsejer søgt om landzonetilladelse og dispensation til at etablere en ny sø på ca. 900 m² nord for den eksisterende sø.

Hele matr.nr. 17a Svenstrup, Svenstrup er landbrugsjord, der er udlagt til et naturprojekt med blandingsløvskov, bryn, græseng og søer. Arealet omkring søerne har allerede fået tilladelse til at rejse løvskov med et afstandskrav på mindst 20 m til søerne for at undgå skyggevirkning.

Projektarealet med søerne ligger tæt på Sandvej 8 i Svenstrup. Nedenfor ses oversigtskort og skitsekort for projektet, samt et foto fra besigtigelsen med placeringen af søerne på marken.

Figur 1. Foto som viser placeringen af den ansøgte nye sø på marken nord for den eksisterende sø, der ses i baggrunden og som søges oprenset.

Figur 2. Oversigtskort som viser den ansøgte nye søs placering umiddelbart nord for den eksisterende sø, som søges oprenset – matr.nr. 17a Svenstrup, Svenstrup

Figur 3. Situationsplan som viser det ansøgte projekt med en ny sø, en eksisterende sø og plan for skovrejsning.

Besigtigelse og luftfotoanalyse

Den eksisterende sø er jf. luftfoto etableret i 1960'erne i en våd lavning. Der har været intensiv markdrift omkring søen indtil 2022, hvor det ser ud til at marken er braklagt eller udlagt med græs til slæt. Allerede i 2017 blev et delareal nord for søen udlagt til brak jf. luftfotos. Det ser ud til at træopvækst omkring søen jævnligt er holdt nede, hvilket også blev bekræftet af besigtigelsen, som viste en relativ ung og manglende træ- og buskopvækst omkring søen.

Arealet er besøgt den 9. oktober 2024 i forbindelse med en skovrejsningssag på samme matrikel. Søens tilstand blev vurderet som moderat med en del opvækst af dunhammer, tagrør og lodden dueurt i bredzonen og en del svømmende vandaks i vandfladen. Fotos fra besigtigelsen er vist herunder. Der er lidt opvækst af unge eller relativt unge træer og buske omkring søen, især med pilebuske. Opvæksten vurderes ikke at udgøre en negativ påvirkning på søen i form af skygge. For at bevare søens diversitet stilles der vilkår om at plantevækst i mindst 1/3 af søens nordende og opvækst i dens bredzone skal bevares ved oprensningen.

Foto af søen fra besigtigelsen:

<i>Fotoretning SV.</i>	<i>Fotoretning NV. Nordendens af søen.</i>
<i>Fotoretning SV.</i>	<i>Fotoretning N. areal til den nye sø.</i>

Dispensation til oprensning

Samlet set er det vurderet, at en skånsom oprensning i en del af den eksisterende sø vil være naturforbedrende, fordi det vil modvirke den tilgroning der er begyndt. Oprensningen skal udføres udenfor vækstperioden

for at undgå skade på dyr og planter. Samtidig skal en del af opvæksten af planter i søen bevares for at undgå for stor påvirkning og skade på diversiteten på kortsigt, som vil være skadeligt for tilknyttede bl.a. padder.

Landzonetilladelse

Sønderborg Kommune har ikke sendt ansøgningen om landzonetilladelse til orientering hos dine naboer. Vi vurderer, at det ansøgte projekt er af underordnet betydning for naboerne i området, jævnfør planlovens § 35, stk. 5, fordi det ikke vil påvirke deres grund.

Planmæssige forhold

Arealet med søerne er ikke omfattet af kommuneplanramme eller lokalplan.

Landzonebestemmelserne skal virke for gennemførelsen af Kommuneplan 2023-2035. I denne landzonetilladelse er der foretaget konkrete vurderinger af kommuneplanens retningslinjer, som er relevante for det ansøgte projekt:

- [1.6.1](#) Landbrugserhvervet

Arealet er omfattet af særligt værdifulde landbrugsområder. Da der er givet dispensation til skovrejsning på landbrugsjorden jf. Bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur strider anlæggelse af en sø ikke imod landbrugsinteresser.

- [2.1.2](#) Større sammenhængende landskaber og
- [2.1.3](#) Bevaringsværdige landskaber

Arealet ligger ikke indenfor sammenhængende eller bevaringsværdige landskaber

- [2.1.4](#) Kystnærhedszonen og det kystorienterede landskab

Arealet ligger indenfor kystnærhedszonen. Da der ikke er indblik eller udsyn fra eller til kysten fra projektarealet vurderes det som underordnet i denne sag.

- [2.1.5](#) Drikkevandsinteresser

Arealet ligger indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser. Anlæggelse af søen vurderes ikke at influere på drikkevandsinteresserne eller at være i strid mod kommunens retningslinjer for sikring af drikkevand.

- [4.1.6](#) Bevaringsværdige kirkelandskaber

Arealet er omfattet af kulturhistoriske bevaringsværdier i form af kirkelandsskab.

Anlæggelse af søen i den nye skov vurderes ikke at influere på kirkelandskabet.

- [2.2.3](#) Økologiske forbindelser

Arealet ligger indenfor en økologisk forbindelse. Etablering af en sø på et tidligere landbrugsareal strider ikke imod retningslinjerne for økologiske forbindelser.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Arealet til den nye sø ligger ikke indenfor sø- og åbeskyttelseslinje, fortidsmindebeskyttelseslinje eller skovbyggelinje.

Arealet til anlæggelse af en ny sø ligger på grænsen af kirkebyggelinjen. Formålet med byggelinjen er at beskytte kirker, der ligger mere eller mindre åbent i landskabet imod, at der opføres bebyggelse på over 8,5 meter, som virker skæmmende på kirken. Anlæggelse af skov på arealet omkring søen har tidligere været i høring hos Haderslev Stift, der ikke har haft indsigelser imod rejsning af skov.

Det vurderes, at etablering af en sø i skoven ikke har nogen indvirkning på de hensyn kirkebyggelinjen skal beskytte. Projektet kræver dermed ikke en dispensation fra § 19 i naturbeskyttelsesloven.

Figur 4. Kort som viser kirkebyggelinjens udstrækning

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er: habitatområde H189: Lilleskov og Troldsmose, der ligger i en afstand af 1,8 km fra projektområdet. På baggrund af projektets karakter vurderer kommunen, at projektet ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter forringer levevilkårene for de arter og

naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 189	
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Strandeng (1330)
	Rigkær (7230)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)
	Stor vandsalamander (1166)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Bilag IV-arter

På baggrund af projektets karakter (anlæggelse af en sø på landbrugsjord) afvises det, at projektet vil ødelægge eller beskadige de plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, som er nævnt i EU-habitatdirektivets bilag IV.

Med hensyn til oprensning af den eksisterende sø er det sat vilkår, der skal tage hensyn og beskytte tilstedeværelse af arter i søen, herunder bilag IV arter.

Der er tidligere registreret 5 arter af padder i søen: Løvfrø, lille og stor vandsalamander, butsnudet frø og skrubtudse. Heraf er løvfrø og stor vandsalamander bilag IV arter. Derudover er der en del registreringer af flagermus særligt i området omkring Helved Skov, der også er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Samlet set vurderes det, at projektet med anlæggelse af en ny sø og oprensning af en eksisterende sø ikke vil påvirke arter eller bilag IV arter negativt, når oprensningsarbejdet foregår udenfor vækstsæsonen, hvor der er begrænset liv i søen og udenfor paddernes aktive periode, hvor de typisk kan opholde sig i søen. Det vil sig at oprensningen skal foregå i vinterhalvåret mellem 1. oktober og 1. marts, hvilket der er sat vilkår for.

Øvrige forhold

- Forurenet jord - Hvis der under jordarbejdet konstateres en forurening af jorden, skal Vand & Natur, Sønderborg Kommune underrettes på 88 72 40 84 eller vand-natur@sonderborg.dk, jævnfør § 70 i LBK nr. 282 af 27. marts 2017.
- Fortidsminder - Støder man på arkæologiske levn under anlægsarbejdet, skal Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev Dalgade 7, 6100 Haderslev straks kontaktes på 65 37 08 01 eller planer@msj.dk, og arbejdet skal indstilles i det omfang, det berører fortidsmindet, jævnfør museumslovens § 27.

- Servitutter - Vi har ikke taget stilling til, om projektet overholder eventuelle servitutter, deklarationer og kendelser, der påhviler ejendommen.

Klagevejledning

Der er mulighed for at klage over kommunens afgørelse efter planloven til Planklagenævnet og kommunens afgørelse efter naturbeskyttelsesloven til Miljø-og Fødevareklagenævnet i en 4 ugers periode, efter tilladelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside, jævnfør klagevejledningen sidst i dette brev.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klageperioden er udløbet.

Ønsker du at klage, skal klagen være indgivet til klageinstansen senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt og offentliggjort på kommunens hjemmeside dvs. senest den 23. april 2026.

Hvis du har spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Civilt søgsmål

Et eventuelt civilt sagsanlæg skal ifølge planlovens § 62, stk. 1, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse af klagesagen er meddelt.

Venlig hilsen

Birgitte Myrtue
Natursagsbehandler
Sønderborg Kommune.
Tlf. 27905517
Mail: bimy@sonderborg.dk

Bilag:

1. Situationsplan fra ansøgning
2. Klagevejledning.

Kopi til:

Danmarks Naturfredningsforening: dnsoenderborg-sager@dn.dk

Dansk Botanisk Forening: dbf.oestjylland@gmail.com

Dansk Sportsfiskerforbund: sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Kano og Kajak forbund: miljoudvalg@kano-kajak.dk

Dansk forening for Rosport: dffr@roning.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokal: soenderborg@dof.dk

Dansk Fritidsfiskerforbund: teamstr@gmail.com

Friluftsrådet: soenderborg@friluftsraadet.dk

birger.soenderjylland@friluftsradet.dk

Landwirtschaftlicher Hauptverein, Tinglev: lh@lh.dk

Miljøstyrelsen: mst@mst.dk

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø: mail@sgav.dk

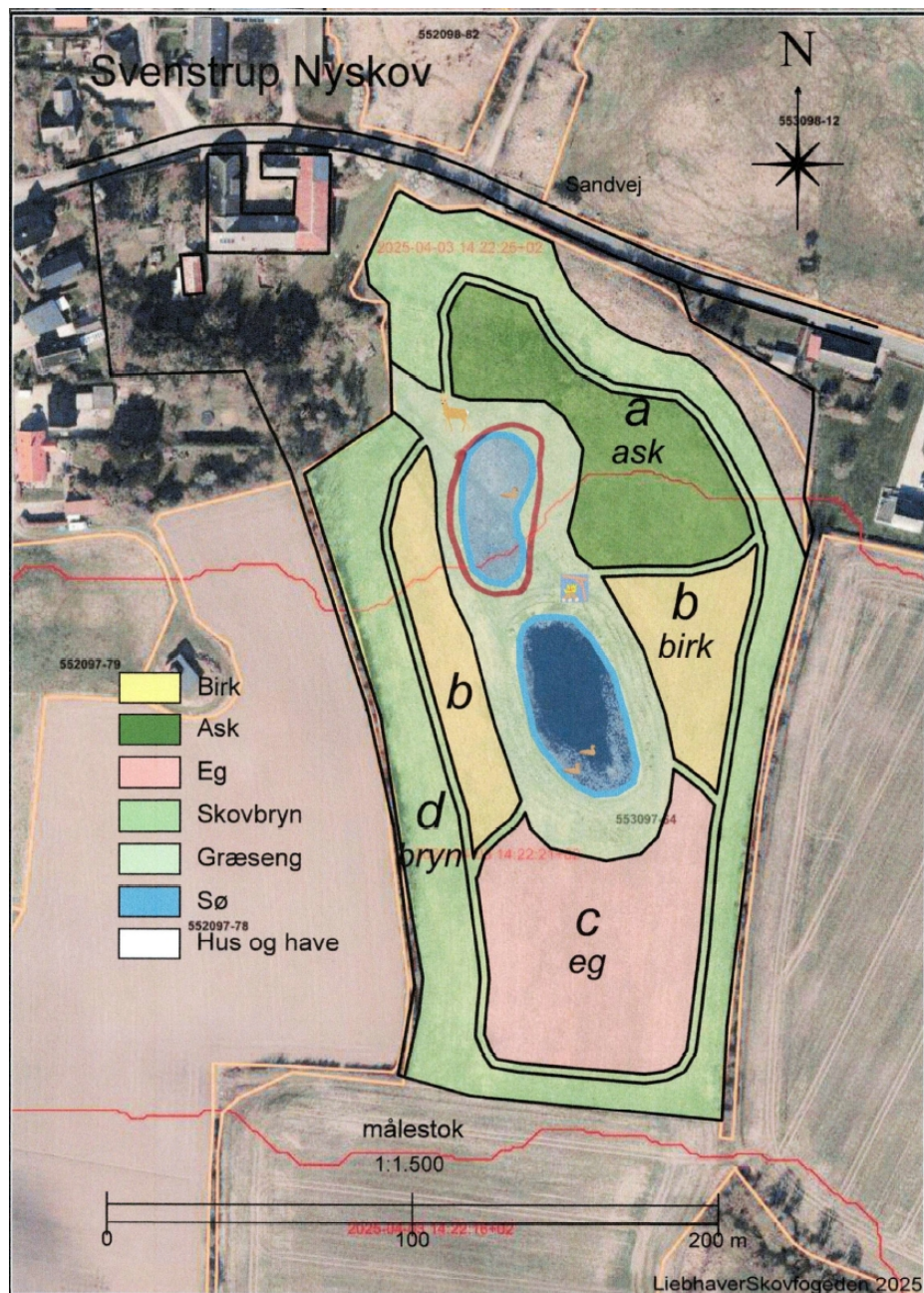
Sønderjysk Familielandbrug: dsh@lrs.dk

Museum Sønderjylland: planer@msj.dk

Spiras: spiras@spiras.dk

LiebhaberSkovfogeden: hs@liebhaberskovfogeden.dk

Bilag 1 Situationsplan fra ansøgningen.

Klagevejledning planloven og naturbeskyttelsesloven

Der er mulighed for at klage over kommunens afgørelse i en 4 ugers periode, efter tilladelsen er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside.

Afgørelser efter planlovens § 35, stk. 1 kan påklages til Planklagenævnet efter reglerne i planlovens § 58, stk. 1, nr. 1.

Rettidig klage over en landzoneafgørelse har opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet konkret bestemmer andet, jf. planlovens § 60 a, stk. 2.

Dispensation i henhold til § 65, i lov om naturbeskyttelse kan påklages til Miljø-og Fødevareklagenævnet efter reglerne i kap. 12 - §§ 78-88.

Klageberettigede er alle med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er også landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen som formål. Disse foreninger og organisationer kan klage på betingelse af at foreningen eller organisationen har vedtægter og love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. planlovens § 59.

Du klager skriftligt via Klageportalen. Kommunen henviser til vejledningen om klageprocessen på Nævnenes Hus' hjemmeside:

Planklagenævnet

<https://naevneneshus.dk/naevnsoversigt/planklagenaevnet/vejledning/>

Miljø- og Fødevareklagenævnet

<https://naevneneshus.dk/naevnsoversigt/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>

Nævnenes Hus opkræver et gebyr for behandling af klagen. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og på 1800 kr. for virksomheder og organisationer.

Nævnenes Hus skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du mener, der er særlige forhold, der gør, at du trods vejledning ikke kan forventes at kunne anvende klageportalen, kan du eller din eventuelle repræsentant sende en begrundet anmodning om fritagelse for brug af klageportalen til Nævnenes Hus via mail på nh@naevneneshus.dk

En ansøgning om fritagelse bedes du orientere kommunen om.